

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥΠΟΛΗ 2000: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

των Α. Βούλγαρη, Α. Βεζύρογλου, Ιουλ. Στεφάνου*

Το Εργαστήριο Προγραμματισμού και Μελέτης Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων του Ιδρύματος (ΕΠΜΠΕ), ιδρύθηκε το 1970, καταρχήν σαν μελετητικός φορέας των έργων της Νέας Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου.

Το ΕΠΜΠΕ, περνώντας από διάφορες φάσεις και συσσωρεύοντας εμπειρίες, έφτασε σήμερα, μετά και την σχετική θεσμοθέτηση της λειτουργίας του, να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Ιδρύματος, τόσο στον τομέα των μελετών, όσο και στον τομέα του προγραμματισμού και της ανάπτυξης της Πολυτεχνειούπολης.

Το βάρος που δόθηκε τα τελευταία χρόνια στην κατεύθυνση του προγραμματισμού, απέδωσε μια συγκροτημένη μελέτη με τίτλο «Απογραφή, προγραμματισμός, εξέλιξη και ανάπτυξη εγκαταστάσεων Ε.Μ.Π.» (εν μέρει ολοκληρωμένη, και εν μέρει υπό ολοκλήρωση), η οποία δίνει ρεαλιστικές διεξόδους για μια ορθολογική ολοκλήρωση της Πολυτεχνειούπολης στο ορατό μέλλον.

Η εργασία αυτή, που συντάχθηκε από το Τμήμα προγραμματισμού του ΕΠΜΠΕ, έχει σαν σκοπό να ενημερώσει τα μέλη της Πολυτεχνειακής κοινότητας για την δουλειά αυτή, καθώς και για τις προοπτικές που διαμορφώνονται γύρω από αυτό το σημαντικό για όλους μας θέμα.

Στην επίτευξη του στόχου αυτού, σημαντικά βοήθησε και βοηθάει η καθιέρωση συστηματικών συνεργασιών του ΕΠΜΠΕ κατά περίπτωση με τομείς και όργανα του Ιδρύματος (Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής, Τομέας Γεωγραφίας, Τομέας Γεωλογίας, Επιτροπή Πρασίνου Επιτροπή χώρων κ.λπ.).

Κ. Α. Συρμακέζης,
Αν. Καθ. Ε.Μ.Π. Διευθυντής ΕΠΜΠΕ.

Ιστορικό (1969-1989)

α) Γενικά στοιχεία

Η Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου αναπτύσσεται σε μια έκταση 960 στρ. με αρχική μελέτη που ξεκίνησε το 1969 από το Γραφείο Μελέτης Πολυτεχνειούπολης, σε συνεργασία με καθηγητές του ΕΜΠ, και προέβλεπε ένα σύνολο κτιρίων 1.500.000 μ³.

Μετά από διερεύνηση όλων των θεμάτων που αφορούν Πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, πραγματοποιήθηκε, σύμφωνα με την μελέτη, έως το 1975 ένα μέρος των Έργων της Πολυτεχνειούπολης (Συγκρότημα Εδρών Γενικών Μαθημάτων, Εργαστήριο Αεροδυναμικής (τελική φάση κατασκευής) που προστέθηκαν

στα ήδη υπάρχοντα παλιά Κτίρια Αντοχής Υλικών, Υδραυλικής, Τοπογράφων και Φυσικής.

Η πολεοδομική μελέτη αναμορφώθηκε το 1976 με απόφαση Συγκλήτου και εξελίχθηκε στη μορφή που παρουσιάζεται σήμερα. Παρακάτω αναφέρουμε βασικά σημεία της πολεοδομικής και αρχιτεκτονικής λειτουργικής διάρθρωσης, όπως αυτά προβλέπονται στη μελέτη αυτή, και γίνεται μια σύγκριση με τη σημερινή διαμόρφωση και εξέλιξη. Επίσης αναλύονται και οι λόγοι για τους οποίους τα σημεία αυτά ακολούθησαν ή διαφοροποιήθηκαν από το σκεπτικό και τα δεδομένα της μελέτης του 1976. Τέλος αναφέρεται και το σημερινό στάδιο κατασκευής των έργων της Πολυτεχνειούπολης.

β) Γενικό Πολεοδομικό σχέδιο (1976)

Το κεντρικό στοιχείο της όλης σύνθεσης, είναι η διάταξη των εκπαιδευτικών και κοινοχρήστων λειτουργιών γύρω από έναν άξονα πλατειών για τη συγκέντρωση και διανομή των κινήσεων των πεζών προς τα συγκροτήματα των Τμημάτων, με έμφαση σε δύο σημεία, όπου οι πλατείες αποκτούν ιδιαίτερη σημασία και μέγεθος λόγω του ρόλου τους σαν σταυροδρόμι λειτουργιών. Από τις κοινόχρηστες λειτουργίες που προβλέπονται, μόνο το Φοιτητικό εστιατόριο έχει ήδη κατασκευασθεί. Τα Τμήματα ανά δύο ομάδες πλαισιώνουν αυτό το γραμμικό σύστημα πλατειών. Από τα Τμήματα, το Συγκρότημα Γενικών Μαθημάτων καθώς και το Εργαστήριο Αεροδυναμικής, Ναυπηγικής και Υδροδυναμικών μηχανών λειτουργούσε ήδη από το 1980, ενώ από τις τρεις ομάδες Τμημάτων:

α) Η μία ομάδα Πολιτικών Μηχανικών - Αρχιτεκτόνων δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί.

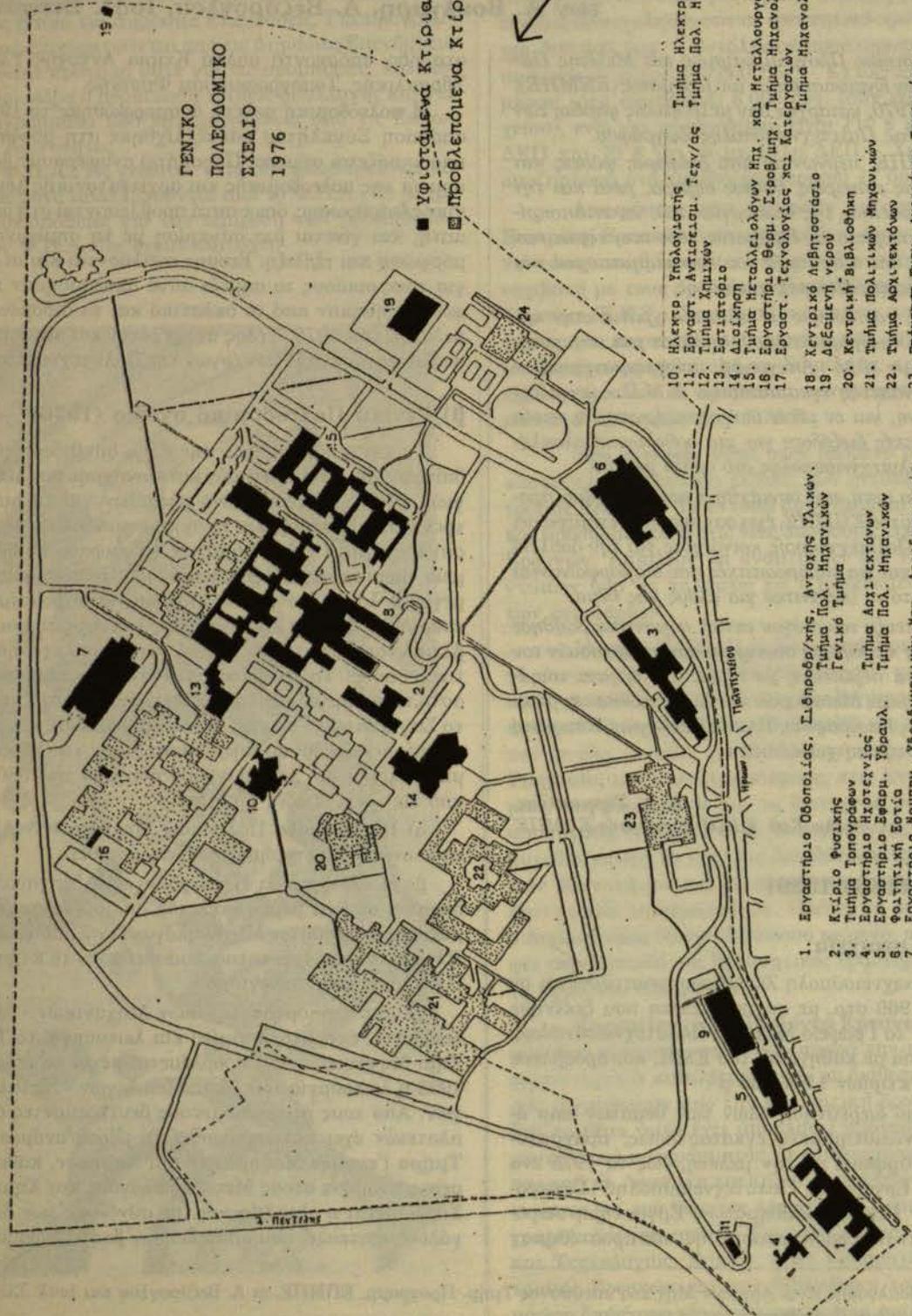
β) Η άλλη ομάδα Ηλεκτρολόγων - Μηχανολόγων διαθέτει σήμερα μέρος σκελετού οπλισμένου σκυροδέματος του Τμήματος Μηχανολόγων, ενώ από το Τμήμα Ηλεκτρολόγων έχει κατασκευασθεί μόνο το κτίριο του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.

γ) Από την ομάδα Χημικών Μηχανικών - Μεταλλειολόγων έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί το Τμήμα Χημ. Μηχανικών, και προβλέπεται μέχρι το τέλος του 1992 η λειτουργία των Μεταλλειολόγων - Μεταλλουργών. Από τους προβλεπόμενους δευτερευόντες άξονες πλατειών έχει κατασκευασθεί το μέρος ανάμεσα στο Τμήμα Γενικών Μαθημάτων και Χημικών, καθώς και μέρος ανάμεσα στους Μεταλλειολόγους και Χημικούς. Υπολείπεται η ολοκλήρωση της σύνδεσης των δύο μεγάλων πλατειών, που αποτελεί τον βασικό κορμό αλλά

(*) Ο Α. Βούλγαρης είναι Αρχ/νων Μηχ/κός υπεύθυνος Τμήμ. Προγραμ. ΕΠΜΠΕ, οι Α. Βεζύρογλου και Ιουλ. Στεφάνου είναι Αρχ/νες Πολεοδ/μοι.

ΓΕΝΙΚΟ
ΠΟΛΥΔΟΜΙΚΟ
ΣΧΕΔΙΟ
1976

■ Υφιστάμενα κτίρια
▣ Προβλεπόμενα κτίρια

1. Εργαστήριο Οδοποιίας, Γ. Περρέρ/κής, Αντοχής Υλικών.
Τμήμα Πολ. Μηχανικών
2. Κτίριο Φυσικής
Γενικό Τμήμα
3. Τμήμα Τοπογράφων
Τμήμα Πολ. Μηχανικών
4. Εργαστήριο Ηλεκτρονικής
Τμήμα Πολ. Μηχανικών
5. Εργαστήριο Σερβ. Ίδραυλ.
Φοιτητική Έστια
6. Εργαστήριο Ναυπηγ. Υδροδυναμικών Μηχ. Αεροδυναμικής.
Τμήμα Ναυπηγών
7. Γενικά Μαθήματα
Γενικό Τμήμα
8. Εργαστήριο Λιμν. Έργων
Τμήμα Πολ. Μηχανικών

10. Ηλεκτρ. Υπολογιστής
Τμήμα Ηλεκτρολόγων
11. Εργαστ. Αντίσταθ. Τεχν/σας
Τμήμα Πολ. Μηχανικ.
12. Τμήμα Χημικών
13. Εστιατόριο
14. Διοίκηση
15. Τμήμα Μεταλλειολόγων Μηχ. και Μεταλλουργών
16. Εργαστήριο Θερμ. Στερε/μης. Τμήμα Μηχανολόγων
17. Εργαστ. Τεχνολογίας και Κατεργασιών
Τμήμα Μηχανολόγων
18. Κεντρικό Αεθληστάσιο
19. Δεξέμενη νερού
20. Κεντρική Βιβλιοθήκη
21. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
22. Τμήμα Αρχιτεκτόνων
23. Επέκταση Τμήμ. Αγρονόμων Τοπογράφων
24. Κλειστό Γυμναστήριο

Σχήμα 1

και συνδέει το κτίριο της Κεντρικής Διοίκησης, το οποίο ήδη κατασκευάστηκε και θα αποκτήσει έτσι την κύρια πρόσβαση του.

Η λειτουργική - κτιριολογική διάρθρωση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την εκπαιδευτική οργάνωση σε Τμήματα, με ευρύ μέτωπο πρόσβασης και επαφής με τους δευτερεύοντες άξονες της απόληξης τους κεντρικού συγκροτήματος πλατειών. Η πρόβλεψη της αρχικής μελέτης ήταν να διατηρηθεί η κτιριολογική αυτονομία των Τμημάτων. Οι τότε σχολές και σήμερα Τμήματα διατάσσονται πάνω σε ένα τριδιάστατο πλέγμα αξόνων και αποτελούνται από τις εξής ομαδοποιήσεις χώρων:

- Γραφεία,
- Διδασκαλία (Σχεδιαστήρια, Αοκήσεις, Σεμινάρια, Αμφιθέατρα)
- Εργαστήρια (Ελαφρά ή Βαρεία)

Οι χώροι Διδασκαλίας, κυρίως τα Αμφιθέατρα, καθώς και οι χώροι που εξυπηρετούν τις λειτουργίες όλου του Τμήματος (Γραμματεία, Βιβλιοθήκη κ.λπ.), τοποθετούνται κατά μήκος του άξονα των πλατειών, όπου προβλέπεται και η εντονότερη κυκλοφορία σπουδαστών. Επίσης σε γειτνίαση με τις κεντρικές πλατείες προβλέπονται οι χώροι ασκήσεων, σχεδιαστηρίων και τα γραφεία των Τομέων, ενώ περιμετρικά βρίσκονται οι χώροι των Εργαστηρίων. Έτσι, το σύνολο αποτελείται από τις ζώνες των κοινοχρήσιμων λειτουργιών, Διδασκαλίας, Γραφείων, Εργαστηρίων που αναπτύσσονται πλαισιώνοντας τους άξονες πλατειών.

Ως βασικοί άξονες κυκλοφοριακής σύνδεσης της Πολυτεχνειούπολης με την ευρύτερη αστική ζώνη της Αθήνας προβλέπονταν οι αρτηρίες Κατεχάκη και Πεντέλης. Η κύρια προσπέλαση της Πολυτεχνειούπολης θα γινόταν από την κατεύθυνση της λεωφόρου Αλεξάνδρας, δηλαδή από την δυτική απόληξη της κεντρικής τότε λεωφόρου (Α1) που είχε ήδη κατασκευασθεί το 1976 στον χώρο της Πολυτεχνειούπολης.

γ) Τροποποίηση του Γεν. Πολεοδομικού Σχεδίου (1982)

Με την χάραξη από το ΥΠΕΧΩΔΕ της λεωφόρου Πεντέλης κρίθηκε σκόπιμο να δημιουργηθεί μία είσοδος της Πολυτεχνειούπολης κοντά στη διασταύρωσή της με την λεωφόρο Κατεχάκη, αλλά όχι από την ίδια την λεωφόρο Κατεχάκη η οποία έχει έντονο κυκλοφοριακό φόρτο.

Η προβλεπόμενη σύνδεση της Οδού Α1 με τη λεωφόρο Αλεξάνδρας μέσα από το Γουδί δεν φαινόταν πλέον δυνατή, λόγω της δυσκολίας απαλλοτρίωσης των ήδη κτισμένων πολυκατοικιών ανάμεσα στη Πολυτεχνειούπολη και το Γουδί. Λόγω του ότι η απόληξη της οδού Α1 δεν φαινόταν πλέον να έχει την αρχική της σημασία σαν είσοδος και κεντρική αρτηρία σύνδεσης του χώρου της Πολυτεχνειούπολης με το κέντρο της Αθήνας, και σε συνδυασμό με την εσωτερική οργάνωση κυκλοφορίας του χώρου, αποφασίσθηκε το 1982 η κατάργηση τμήματος της οδού Α1, ιδίως κατά το τμήμα που «έκοβε»

στα δύο την περιοχή των παλαιών κτιρίων του Πολυτεχνείου και τις νέες εγκαταστάσεις των σχολών.

Έτσι οι δύο εσωτερικοί οδικοί ημιδακτύλιοι (πρωτεύον δίκτυο) που συναρμολογούνταν στην κεντρική οδό Α1 ενώθηκαν σε ένα μόνο δακτύλιο, ο οποίος εξυπηρετεί τις διάφορες λειτουργίες της Πολυ/πολης αποφεύγοντας την οδική τομή του γηπέδου. Η κυκλοφορία έτσι κατανέμεται καλλίτερα με ένα σύστημα δικτύου (δευτερεύοντος) που εισδύει στις κατάλληλες θέσεις και οδηγεί στους υπόγειους και υπαίθριους χώρους στάθμευσης, οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους και αποτελούν το τριτεύον οδικό δίκτυο.

Σ' αυτή τη φάση του σχεδιασμού ξεκίνησαν οι προσπάθειες για τη δημιουργία ενός ευχάριστου και ωφέλιμου περιβάλλοντος χώρου, καθώς και η συλλογή στοιχείων για την δημιουργία ενός οικολογικού πάρκου.

Απογραφή, Προγραμματισμός, Εξέλιξη και Ανάπτυξη Εγκαταστάσεων ΕΜΠ (1989-92)

α) Αναγκαιότητα και δεδομένα σύνταξης της μελέτης.

Τη χρονική αυτή περίοδο, 20 χρόνια μετά από την ίδρυση του «Ειδικού Γραφείου Μελέτης Πολυτεχνειούπολης» και 14 χρόνια από την έγκριση της ολοκληρωμένης πολεοδομικής και αρχιτεκτονικής μελέτης του συγκροτήματος της νέας Πολυ/πολης (Μάιος 1975) διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα αναθεώρησης της μελέτης, σε σχέση με την εφαρμογή της και τη σημερινή πραγματικότητα, με στόχους:

- την οικονομικότερη κατασκευή του έργου
- την βελτιστή αξιοποίηση των υπαρχόντων και νέων χώρων
- τη σταδιακή και προγραμματισμένη μετεγκατάσταση όλων των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος από τις εγκαταστάσεις της Πατησίων στον Ζωγράφου σε οικονομικά εφικτό χρονοδιάγραμμα.

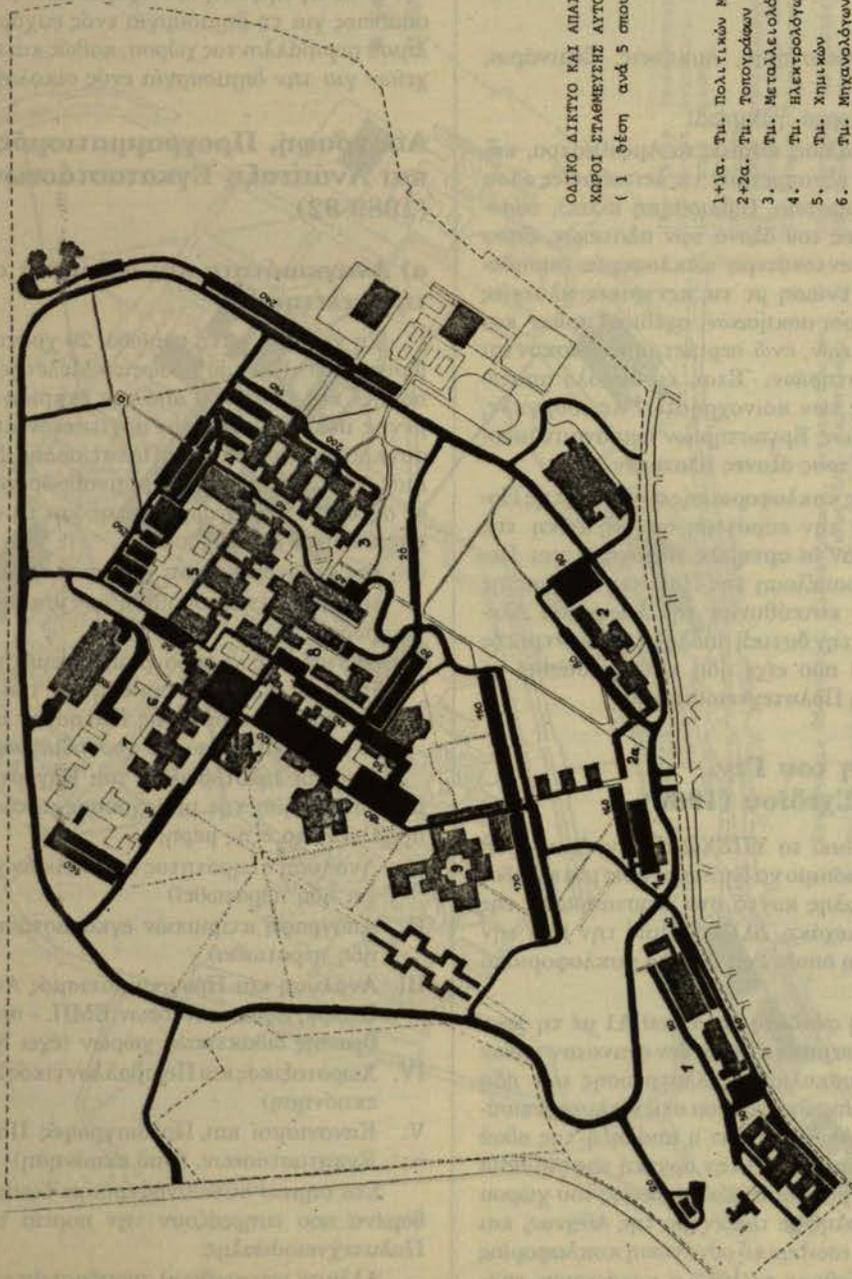
Έτσι με πρωτοβουλία του Εργαστηρίου ξεκίνησε μια διερεύνηση της υπάρχουσας κατάστασης η οποία προβλέπει τα εξής μέρη:

- I. Ανάλυση πληρότητας Διδακτικών χώρων ΕΜΠ. (έχει ήδη περατωθεί)
- II. Απογραφή κτιριακών εγκαταστάσεων ΕΜΠ. (έχει ήδη περατωθεί)
- III. Ανάλυση και Προγραμματισμός Ανάπτυξης και εξέλιξης Εγκαταστάσεων ΕΜΠ. - πρόταση αναδιάρθρωσης διδακτικών χώρων (έχει ήδη περατωθεί)
- IV. Χωροταξικός και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός (υπό εκπόνηση)
- V. Κανονισμοί και Προδιαγραφές Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων. (υπό εκπόνηση)

Στο σημείο αυτό αναφέρουμε διαπιστώσεις και δεδομένα που επηρεάζουν την πορεία του Έργου της Πολυτεχνειούπολης:

- Αλλαγή του αριθμού σπουδαστών από 5.000 το έτος 1976 και της τότε πρόβλεψης για 8.000 σπουδαστές

ΓΕΝΙΚΟ
ΠΡΟΒΛΕΨΜΕΝΟ
ΣΧΕΔΙΟ 1992

ΟΛΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ
ΧΡΟΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
(1 θέση ανά 5 σπουδαστές-διδάσκοντες)

1+1α. Τμ. Πολιτικών Μηχανικών	400 θ.
2+2α. Τμ. Τοπογράφων και Αγρονόμων	150 θ.
3. Τμ. Μεταλλεολόγων	120 θ.
4. Τμ. Ηλεκτρολόγων	360 θ.
5. Τμ. Χημικών	240 θ.
6. Τμ. Μηχανολόγων	260 θ.
7. Τμ. Ναυπηγών	80 θ.
8. Τμ. Γενικό	460 θ.
9. Τμ. Αρχιτεκτόνων (ενδ).	210 θ.
	2.280 θ.

Σχήμα 2

για το έτος 2000, στον αριθμό των 8.000 σπουδαστών σήμερα.

- Αύξηση του αριθμού του Διδακτικού και του Διοικητικού προσωπικού, έτσι ώστε η πρόβλεψη των 8.000 σπουδαστών, διδασκόντων και εργαζομένων για το έτος 2000 πραγματοποιήθηκε ήδη το 1988. Σήμερα ο αριθμός αυτός είναι 10.000.
- Αναθεώρηση των σταθεροτύπων (standards) μετά από εντολή της διοίκησης του ΕΜΠ. ως προς την αναλογία m^2 /σπουδαστή, διδακτικό και λοιπό προσωπικό. (14/6/89)
- Ασυνεχής και ανεπαρκής ροή χρηματοδότησης του όλου Έργου κυρίως τα τελευταία χρόνια.
- Αδυναμία σύνδεσης της κεντρικής λεωφόρου της Πολυτ/πολης (οδού Α1) με το Γουδί και τη Λεωφ. Αλεξάνδρας.
- Εκκρεμότητα ως προς την τελική χρήση του κεντρικού Λεβητοστασίου.
- Εκκρεμότητα ως προς την κατασκευή Βρεφονηπιακού Σταθμού.
- Εκκρεμότητα ως προς την μεταστέγαση του Ζωγράφου του Τμήματος Αρχιτεκτόνων.
- Εικόνα της υπάρχουσας κατάστασης στο γήπεδο σε κτίρια και περιβάλλοντα χώρο, η οποία παρουσιάζει μια συγκέντρωση των νέων εγκαταστάσεων σε ένα μέρος του γηπέδου και των παλαιών σε ένα άλλο με ένα μεγάλο κενό μεταξύ τους, που τελικά δεν γεφυρώνεται ακόμα και εάν ολοκληρωθεί το πλήρες πρόγραμμα του 1976.
- Μη απομάκρυνση του στρατοπέδου, με αποτέλεσμα την αδυναμία ολοκλήρωσης του περιμετρικού οδικού δακτυλίου αλλά και της ολοκλήρωσης του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών.

β. Συμπεράσματα

Οι διαπιστώσεις, δεδομένα και οι έλεγχοι της παραπάνω μελέτης οδήγησαν στα συμπεράσματα:

- Ανισομερής πληρότητα των χώρων διδασκαλίας στα 4 πρώτα κτιριακά συγκροτήματα των Τμημάτων που έχουν δοθεί προς χρήση.

Αγρον. Τοπογράφοι	98%
Γενικό Τμήμα	70%
Χημ. Μηχανικοί	35%
Μεταλλειολόγοι	38%

(εάν το Τμήμα Μεταλλ/γων στεγαζόταν στο κτιριακό συγκρότημα που προβλεπόταν αρχικά)

- Κατά το πρόγραμμα του 1976 είχαν υπερεκτιμηθεί οι ανάγκες των Τμημάτων έχοντας σαν βάση τις εξής παραδοχές:
  - α) 6 ώρες λειτουργίας κάθε μέρα, δηλαδή 36 ώρες την εβδομάδα.
  - β) Ότι η θεωρία διδάσκεται μόνο πρωινές ώρες και οι ασκήσεις θα γίνονται μόνο απόγευμα.
  - γ) Απαίτηση μεγάλων χώρων διδασκαλίας για αμφιθέατρα, π.χ. 300 θέσεων
- Το πρόγραμμα του 1976 δεν είχε συνεκτιμήσει το γεγονός ότι μερικά από τα παλαιά κτίρια διαθέτουν χώρους που μπορούν να συμμετέχουν στον τελικό

σχεδιασμό, όπως π.χ. το κτίριο Αντοχής Υλικών, Σιδηροδρομικής, Σιδηροπαγούς Σκυροδέματος και Ηχοτεχνίας.

- Εκτός της αποκοπής των παλαιών αυτών κτιρίων από την υπόλοιπη Πολυτεχνειούπολη, υπάρχει και αποκοπή της πόλης από την κύρια κτιριολογική σύνθεση της Πολυτεχνειούπολης.

Προτάσεις

Πριν αναπτυχθούν Προτάσεις, που αφορούν την μορφή της Πολυτεχνειούπολης του 2000, μια και το έτος αυτό είναι για πολύ κοντά μας, αναφέρουμε τα σημερινά μεγέθη επιφανειών των Τμημάτων που απαιτούνται, μετά τις παραπάνω αναφερόμενες διαπιστώσεις και συμπεράσματα:

Συνολ. ωφέλ. επιφάνεια		
	πρόταση 1992	πρόταση 1976
Πολιτ. Μηχανικοί	12.995 m^2 (υπάρχουν 8.612+4.383 νέων)	26.679 m^2
Μεταλλ/γοι	4.734 m^2 (έχουν στεγασθεί)	15.067 m^2
Ηλεκτρ/γοι	8.103 m^2	23.595 m^2
Ναυπηγοί και Μηχανολόγοι	6.720 m^2	21.450 m^2
Αγρον. Τοπογράφοι	4.929 m^2 (υπάρχουν 2.912+2.017 νέων)	9.561 m^2
Αρχιτέκτονες	9.000 m^2	17.500 m^2

Για τη νέα μορφή και θέση των κτιριακών εγκαταστάσεων των Τμημάτων Πολ. Μηχανικών και Αγρον. Τοπογράφων, έχει υποβληθεί στη Διοίκηση του Ιδρύματος συγκεκριμένη πρόταση με αναλυτικά στοιχεία επιφανειών εγκαταστάσεων και χωροθέτησής τους.

Η σημαντική μείωση των απαιτούμενων πλέον Κτιριακών επιφανειών, αλλά και όλες οι προηγούμενες παρατηρήσεις και συμπεράσματα, έχουν οπωσδήποτε επιπτώσεις στο Γενικό Σχεδιασμό της Πολυτ/πολης.

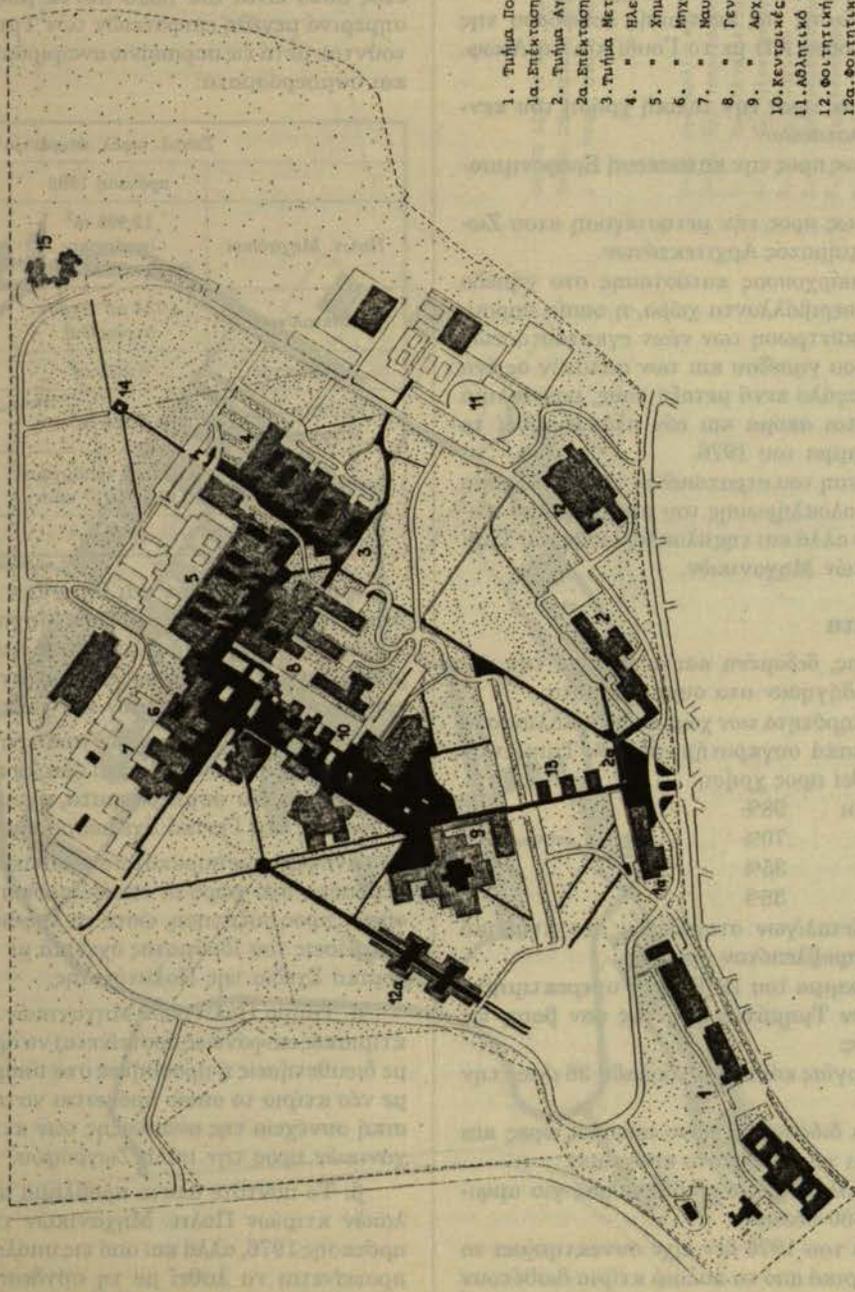
Αναφέρουμε παρακάτω συνοπτικά τις προτάσεις παρέμβασης στο χώρο οι οποίες πρόκειται να παρουσιασθούν προς συζήτηση, ώστε να ληφθούν και οι τελικές αποφάσεις του Ιδρύματος σχετικά με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της Πολυτ/πολης.

α. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών. Οι απαιτούμενες κτιριακές επιφάνειες προτείνεται να πραγματοποιηθούν με διευθετήσεις ή προσθήκες στα υπάρχοντα κτίρια και με νέο κτίριο το οποίο πρόκειται να αναγερθεί στη φυσική συνέχεια της ανάπτυξης των κτιρίων Πολιτ. Μηχανικών προς την πύλη Ζωγράφου.

β. Το πάντοτε άλυτο πρόβλημα αποκοπής των παλαιών κτιρίων Πολιτ. Μηχανικών τη νέα Σχολή της πρότασης 1976, αλλά και από τις υπόλοιπες λειτουργίες, προτείνεται να λυθεί με τη σύνδεση των κεντρικών πλατειών με την πύλη Ζωγράφου και τη πλαιοίσοψή

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ
ΣΧΕΔΙΟ 1992

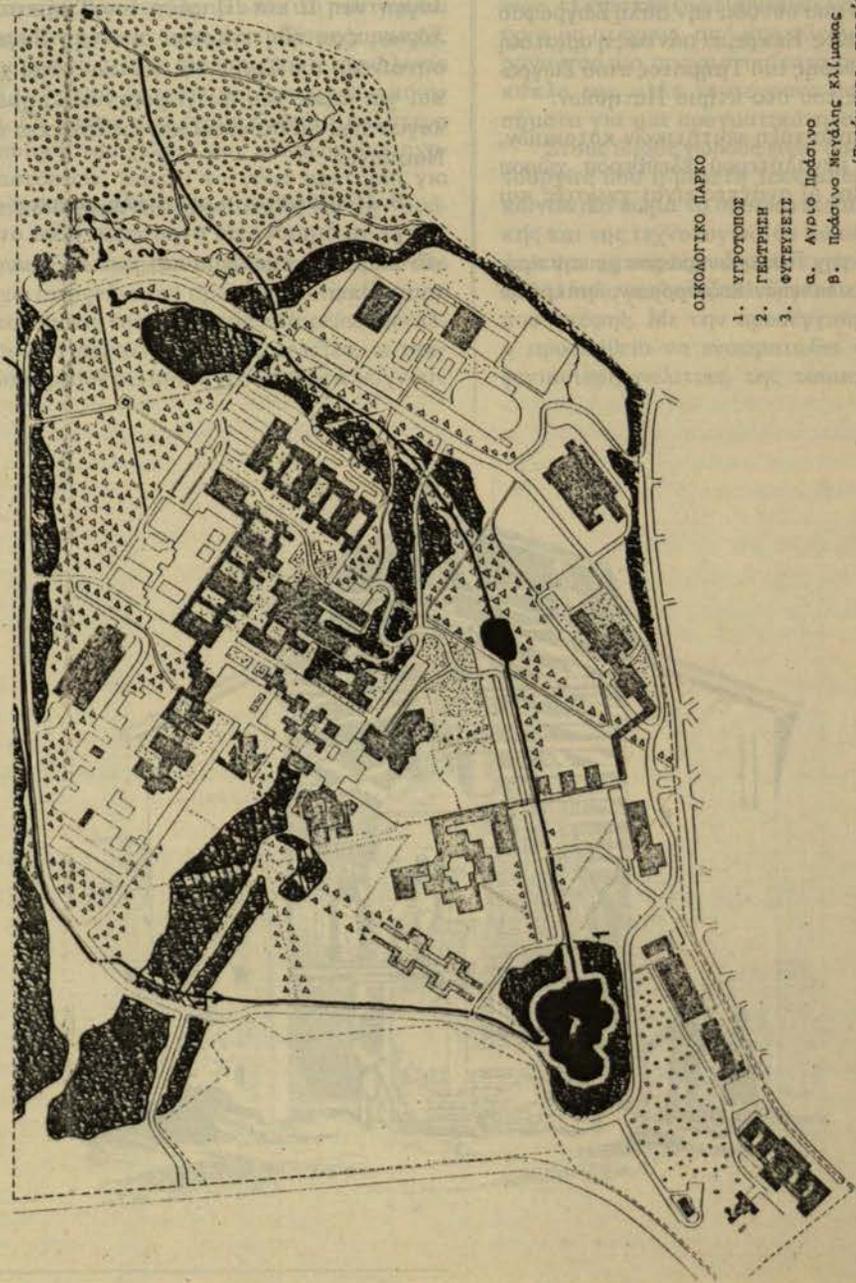
ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΔΑΡΩΜΩΝ

1. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
- 1α. Επέκταση "
2. Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων
- 2α. Επέκταση "
3. Τμήμα Μεταλλειολόγων
4. " Ηλεκτρολόγων
5. " Χημικών
6. " Μηχανολόγων
7. " Ναυπηγών
8. " Γενικά
9. " Αρχιτεκτόνων (ενδεικτικά)
10. Κεντρικές Λειτουργίες
11. Αθλητικό Κέντρο
12. Φοιτητική Εστία
- 12α. Φοιτητική Εστία (ενδεικτικά, 6 φασ)
13. Συνεδριακό Κέντρο, Ερευνητικό
Ινστιτούτο (ενδεικτικά)
14. Βικηλία
15. Βρεφονηπιακός Σταθμός

Σχήμα 3

ΓΕΝΙΚΟ
ΠΟΛΩΔΟΜΙΚΟ
ΣΧΕΔΙΟ 1992

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

1. ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ
2. ΓΕΦΥΡΕΣ
3. ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

- α. Αγριο Παράσινο
- β. Παράσινο Μεγάλης Κλίμακας

(Πνεύμονας πρασίνου)

- γ. Παράσινο Μικρο-κλίμακας
- δ. Παράσινο Διαμόρφωσης

(Αναψυχή, καθιστικά, διαδρομές
αμέσως περιβάλλοντος χώρου κτιρίων)

Σχήμα 4

τους με κοινόχρηστες λειτουργίες και στα νέα προτεινόμενα τμήματα πλατειών-πεζοδρόμων.

γ. Η επέκταση Αγρον. Τοπογράφων προτείνεται κι αυτή πλάι στο παλαιό κτίριο έτσι ώστε να συνδέεται με τον βασικό άξονα πεζοδρόμων και να δημιουργείται ένας υπαίθριος χώρος εισόδου στην Πολυτεχνειούπολη.

δ. Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων έχοντας κι αυτό μεγάλη μείωση επιφανείας μπορεί να συντελέσει μορφολογικά στη στροφή της μεγάλης πλατείας της Διοίκησης - Βιβλιοθήκης, δημιουργώντας πόλο υποδοχής της πόλης στην Πολυτεχνειούπολη. Μπορεί δηλαδή να αναπτυχθεί είτε σημειακά, είτε γραμμικά κατά μήκος της επέκτασης του άξονα πεζοδρόμου που συνδέει την πύλη Ζωγράφου με τις κεντρικές πλατείες. Εκκρεμεί πάντως η οριστική απόφαση μετεγκατάστασης του Τμήματος στους Ζωγράφου ή της παραμονής του στα κτίρια Πατησίων.

ε. Προτείνεται η ανάπτυξη φοιτητικών κατοικιών, αφού η δημιουργία μεγαλύτερου ελεύθερου χώρου πλέον το επιτρέπει και οι ανάγκες είναι γνωστές και πιεστικές.

στ. Η είσοδος από την Πύλη Ζωγράφου με την πρόταση σύνδεσης των πλατειών-πεζοδρόμων, επιτρέπει

την ανάπτυξη χώρων που θα μπορούν να λειτουργήσουν σαν αίθουσες ενός συνεδριακού κέντρου, έχοντας εύκολη σύνδεση με την πόλη ή τη δημιουργία Ερευνητικών Ιστιτούτων που θα χρειάζονται μια τέτοια σχέση.

ζ. Το εγκαταλειμμένο κενό κτίριο του κεντρικού Λεβητοστασίου προτείνεται να μετατραπεί σε κλειστό Γυμναστήριο, έτσι ώστε το υπάρχον μη αναπτυγμένο Αθλητικό κέντρο να ολοκληρωθεί μαζί με τις άλλες προβλεπόμενες αθλητικές δραστηριότητες.

η. Η πρόταση μεταφοράς του Τμήματος Ηλεκτρολόγων στη II και III φάση του Τμήματος Μεταλλειολόγων, έχει ήδη εγκριθεί από την Σύγκλητο με την συναίνεση του Τμήματος. Κάτι αντίστοιχο προτείνεται και για μέρος του αναγειρόμενου Τμήματος Μηχανολόγων που θα στεγάσει και τις ανάγκες του Τμήματος Ναυπηγών.

θ. Προτείνεται η ανάπτυξη αστικού οικοσυστήματος με τη δημιουργία υγρότοπου μέσα στα πλαίσια οργάνωσης του πρασίνου και των υδάτινων επιφανειών του χώρου.

